

Kondakova pa sem uslišal ne mnogo več od tistega, kar sem bil zvedel že v Moskvi, namreč da Čehov se rodil l. 1860 v Taganrogu, tam isto se je učil na gimnaziji, potem vstopil v moskovsko vseučilišče kakor dijak zdravilstva (kar Vi ste uganili sami — kako? ali po „Палата“ № 4“?). Vendar jako dvomim, jeli on dolgo bil zdravnik ali pravzaprav je li sploh postal zdravnik, zakaj še v 80-tih letih, torej skoro ne takoj po skončanju svojega dijaštva, začel je pisati v satiričnih žurnalih, — v katerem pa, o tem moja izvora, Remezov v Moskvi in Kondakov v Petrogradu, svedočita različno, namreč prvi pravi, da sam je delal s Čehovim, tačas neznanim in popolnoma siromašnim mladeničem, v „Будильникъ“, drugi pa ve baje prav gotovo, da je pisal v „Стрекозъ“. Verjetno se mi zdi, da oba imata prav. Kar se tiče hronologije njegovih spisov, more se ona dognati samo iz žurnalov, ki v njih so se objavile prvič njegove novele in ki iz njih so bile pretisnjene v znane Vam zbirke, vendar ne vse, temveč samo izbrane in pa, kakor se pravi, primerno nemnoge. Tole posameznost mi je povedal Kondakov, o tistem pa, kar sem Vam pisal gori, svedočita soglasno kakor on, tako kratki Čehov životopis, ki se nahaja v Granatovi knjigi „Настольный энциклопедический словарь“. Na-dejam se, da se kmalu bom seznanil s samim Čehovim, in tedaj se mi, morebiti, posreči dobiti kaj boljšega in popolnejšega o njem. Kondakov mi je tudi obetal, da mi bo oskrbel dobro fotografijo, ki je, se ume, mnogo zanesljivejša od Bog ve kake litografije.

Dobil sem iz Akademije Prešernovo številko «Ljubljanskega Zvona». Slovenci tako me hvalijo, da se bojim, kaj bodo povedali, kadar moj prevod jim pride pred oči. Prijetno pa mi je bilo, da nekatera moja domnevanja se strinjajo z novimi prinoski k Prešernovu životopisu. Sedaj menda že imate mojo knjižico. Prosim Vas, da popravite na str. 64 „Красивы бы“ namest „Красивъ бы“.

Vam udani

T. Korš.

(Konec prih.)

IZ ROKOPISOV SREČKA KOSOVELA

SENCA GOLOBA

Bilà si mi kakor senca goloba,
bežala si kakor gre hiter oblak,
a vame se užgala je tvoja podoba
kòt vtisne v človeka se ôbraz grenak.

Ko srečal sem te, želel senco sem ujeti,
in glej, res po želji sem senco i vjel,
ob njej sem pripravljen bil vdano trpeti —
čas z zlato perotjo je mimo hitel ...

In ko je ta senca v dolino vtonila,
popotnik pod goro zaprl je oči;
tako se mladost je v bridkosti zgenila —
jaz čutil iz srca sem kapljati kri ...

Ko gledal sem senco, takrat mi je bilo
življenje šumenje večernih gozdov,
o sreči je pelo in vanjo se zlilo
kot vonj pomladanski je v balzam vetrov.

Ah, moje besede o senci so bile
večera prekrasnega tesen oklep,
in vendar so sanje iz njega mi klile
in v dušo mi segale, da sem bil lep.

Zdaj, ko ni več sence, črn pas na golobu
počiva, spomin pa v preteklost beži.
Popotnik se ustavil ob sivem je robu
in gleda v prepad, in srce ga boli ...

ODA NA BODOČNOST

Ne borim se s politiko, znanostjo,
ne grem za lažjo in dognanostjo —
svetl je zamé le val hrepenenj,
val morij ljudi, val novih življenj,
in čim več je v bratu človeku napak,
močnejši, jasnejši bo moj korak.

Čim več zamolčanih, zakritih mnenj,
tem silnejši svit avreol pokolenj —
Resnica je večna in večni njej žar,
v ognju daleč tam spredaj gori njen oltar,
prekrižan je z meči presvetlih svobod,
ki zanje trpi ves človeški rod.
Zatorej za mano v ta svet volkov,
kdor na poti pogine, dobi blagoslov,
oj, v solnčnem zvonjenju zlatih maš
se spomnimo njih, ki jih ubila je laž,
ki so strle jih ječe, udušila jih noč —

nas ne ubije obup, mi gremo pojoč
naprej z zastavami temne krvi —
o glejte! Na vzhodu že dan se rdeči,
in kadar ugasnejo zarje težké,
bodočnost se čista pred nami sprostrè,
in trudno človeštvo bo vsenaokrog
zbrano, in sredi njega: Bog.

DREVO OB RIBNIKU

Zrak je hladen, prosojen
preko kraja razlit;
tih je, mrzel, pokojen
ribnika srebrni svit.

Veter noben se ne zdrami,
da bi razlomil srebro,
bleščeče nad temi vodami —
mirno stoji tam drevo.

Ribnik miruje, miruje
ko da mu je mrtvo dno,
drevo pa ko da prisluškuje
molči in raste v temò.

F E D R A

J E A N R A C I N E — A. D E B E L J A K

Uvod.

Francoski oder 17. stoletja se ponaša s sočno troperesno deteljico: Corneille, Molière, Racine. Nekaj Molièrovih likov je šlo že z učinkom preko naših pozornic. Pierre Corneille (1606—1684), «oče francoske tragedije», vzbuja globoko ganutje, proučujoč tajne vzmeti človeške duše, zlasti moške značaje. «Ako bi Francija ob kakem potopu morala žrtvovati vse svoje pesnike razen enega,» je rekel V. de Laprade, «bi vsekakor otela Corneilla.»

Jean Racine (1639—1699), radi svoje miline «francoski Virgil» nazvan, riše najrajši ljubezen ali drugačne ženske strasti, zato nosijo domala vse njegove drame žensko ime za naslov. Snov je zajemal največ iz grške, rimske ali hebrejske zgodovine. Athalie je mnogim Racineovo veledelo, drugim je to vzor francoskega pozorišča, oziroma vseh pozorišč na svetu. Voltaire celo pretirava: «To je prva mojstrovina človeškega duha.» Marsikdo pa šteje Fedro za glavni njegov umotvor. Spisal jo je 1677. za igralko Champmesléjevo, ki si je želela burno razgibane drame, kjer bi se umetniško izživela. Tvarino je posnel po Evripidu in nekaj po Seneki. Prizor, kjer Latinčeva Phaedra priznava Hipolitu svojo ljubav, zasluži vso pohvalo. Potem čitaj Francoza: pomenek je preprostejši, doslednejši, dostojnejši, prirodnejši. Izvirnost je tudi v tem, da je izumil osebo Arikije, Hipolitove ljubice, ter tako